

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: I/2
Datum vytvoření: 6. 2. 2013
Autor: Mgr. Renáta Zbořilová
Určeno pro předmět: Český jazyk a literatura
Tematická oblast: Porozumění textům v kontextu literárního vývoje 20. a 21. století
Obor vzdělání: Obchodník (66-41-L/01) – 3. ročník
Název výukového materiálu: pracovní list **Rozmarné léto ve filmu**
Popis využití: práce s textem, porozumění textu, vyhledávání informací
Čas: 15 minut

Když mluví básník

Vančurovo užití květnatého jazyka k popisu banálních situací, v nichž se ocitají jednající postavy, i k záznamu jejich promluv není samoúčelné. Jak trefně konstatoval Milan Kundera, autor Rozmarného léta usvědčil malost z malosti právě tím, že se k ní obracel jako k velkolepé. Napětím mezi patosem přednesu a přízemností látky dosáhl ve výsledku komického efektu. No jo, ale ten můžou vnímat jen čtenáři, pro dialogy filmových postav je Vančurův jazyk nepřijatelný, psalo se, když vešlo ve známost, že se připravuje adaptace rozmarného letního příběhu. (...)

Jiří Menzel trval na tom, že „každá čárka“ z předlohy zůstane zachována i v dialozích, které navzdory tomu musí znít divákům naprosto přirozeně, normálně. Protagonisté si poslušně osvojili i s pomocí magnetofonu archaizující literární jazyk a reprodukovali ho naprosto spontánně.

Diváci vnímají kontrast viděného a slyšeného ve velkolepých obrazech. (...) Literárního odkazu básníka Vančury se ujal filmový poeta.

(Instinkt č. 31/08, autor: Pavel Taussig)

1. Zařad'te text do příslušného funkčního stylu.

a) prostě sdělovací	c) publicistický
b) odborný	d) umělecký

2. Která možnost nejlépe vystihuje obsah výchozího textu?

- a) recenze knihy Rozmarné léto
- b) pohled na způsob převedení Vančurovy poetiky do filmové adaptace Rozmarného léta
- c) zajímavosti z natáčení filmu Rozmarné léto
- d) rozhovor s režisérem Jiřím Menzelem o filmu Rozmarné léto

3. Na základě výchozího textu rozhodněte o platnosti tvrzení:

a) Vančurův květnatý jazyk je užíván samoúčelně.	ANO – NE
b) Milan Kundera se k malosti obracel jako k velkolepé.	ANO – NE
c) Podle P. Taussiga je Vančurův jazyk pro filmové postavy nepřijatelný.	ANO – NE
d) J. Menzel trval na úpravě dialogů předlohy, aby zněly přirozeně.	ANO – NE
e) Pavel Taussig považuje filmovou adaptaci Rozmarného léta za zdařilou.	ANO – NE

4. Uved'te synonymum ke slovu:

a) banální	.....
b) poeta	.....

Když hraje i režisér

Jiří Menzel opakovaně slyšel otázku, jaké to je, režirovat sám sebe. Strašné. Došlo k tomu jen shodou okolností, původně měl hrát někdo jiný. Není nic hroznějšího než běhat v růžovém trikotu za kamerou, koukat se do ní a poučovat přitom ostatní herce. Chtělo to určité sebezapření i drzost, hrát vedle takových herců a vědět, že ve srovnání s nimi jsem jen směšný diletant. (...) Když se tvářili členové štábu rozpačitě, věděl jsem, že musíme znovu. A když byli normální, mohli jsme na další záběr. Prozradme, že neoprávněně sebekritický režisér musel nahradit v postavě ***** zpěváka Josefa Laufera.

5. Doplňte do textu uvozovky.

6. Rozhodněte, která možnost je vynechanou částí textu.

- a) kouzelníka Arnoštka
- b) výrostka
- c) policajta
- d) muže na koupališti

7. Označte antonymum ke slovu *diletant*.

- a) laik
- b) amatér
- c) samouk
- d) odborník

8. Následující tabulka je přehledem Vančurových děl, podle nichž byly natočeny filmy.

Do tabulky doplňte vynechané údaje. Při vyhledávání informací využijte vhodné zdroje.

Název filmu (vždy totožný s názvem knihy)	režie	rok
	Jaromír Vašta	1953
	Jiří Menzel	1967
	František Vláčil	1967
	Jan Schmidt	1970
	Jiří Menzel	1989
	Miloslav Luther	2002